

Брюксел, 4 февруари 2026 г.
(OR. en)

5251/2/26
REV 2

LIMITE

CONSOM 4	CLIMA 14
COMPET 30	ENV 25
MI 19	DIGIT 9
IND 14	TELECOM 5
ENT 4	SAN 21
JUSTCIV 7	AUDIO 2
EF 10	CYBER 12
ECOFIN 27	CHIMIE 2
TRANS 5	RC 1
ENER 8	

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно Програмата и плана за действие за потребителите на единния пазар до 2030 г. – Второ компромисно предложение

След обсъжданията на заседанието на работна група „Защита и информиране на потребителите“ от 23 януари 2026 г. приложено се изпраща на делегациите второто компромисно предложение на председателството.

ПРОЕКТ ЗА

заклучения на Съвета относно Програмата и плана за действие за потребителите на единния пазар до 2030 г. – Второ компромисно предложение

КАТО ПРИПОМНЯ

- заключенията на Съвета относно Новата програма за потребителите¹, приети на 22 февруари 2021 г.², и
- заключенията на Европейския съвет от заседанието му на 23 октомври 2025 г.³, в които се изтъква, наред с другото, значението на закрилата на малолетните и непълнолетните лица;

Като ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ представения от Енрико Лета доклад за бъдещето на единния пазар⁴, в който се подчертава необходимостта от укрепване на единния пазар с цел да се спомогне за конкурентоспособността и устойчивостта, се признава, че защитата на потребителите и конкурентоспособността са взаимно подсилващи се и че доверието на потребителите е в основата на правилното функциониране на единния пазар, и наред с това се изтъква нуждата от опростяване и решаващото значение, което има подобряването на правилата за защита на потребителите за изграждането на единен, работещ за всички пазар;

КАТО ПРИПОМНЯ съобщенията на Комисията:

„Компас за конкурентоспособността на ЕС“⁵

„Всеобхватен инструментариум на ЕС за безопасна и устойчива електронна търговия“⁶

„Единият пазар: нашият европейски вътрешен пазар в един несигурен свят“⁷

1 COM(2020) 696 final.

2 ОВ 2021/С 154/05.

3 EUCO 18/25.

4 Енрико Лета: [“Much more than a market”](#) („Много повече от пазар“).

5 COM(2025) 30 final.

6 COM(2025) 37 final.

7 COM(2025) 500 final.

Като ПРИПОМНЯ Декларацията от Ютланд относно изграждането на безопасен онлайн свят за малолетните и непълнолетните лица;

Като ИЗТЪКВА настоящите геополитически събития, по-специално предизвикателствата, свързани с международното сътрудничество по отношение на операторите от трети държави и световните вериги на доставки, и тяхното значително въздействие върху потребителите;

Като ПРИПОМНЯ ползите, които цифровата икономика е донесла на потребителите, и все по-налагащото се използване на универсален канал в отношенията между предприятия и потребители, бързото развитие и нарастващото използване на нови цифрови технологии и инструменти, например изкуствения интелект (ИИ), в различните сектори;

Като ИЗТЪКВА необходимостта да се гарантира, че законодателството на ЕС за защита на потребителите продължава да осигурява високо равнище на защита и овластяване на потребителите в цифровата среда в контекста на технологичното развитие и бързо променящите се бизнес модели и модели на потребление;

Като ОТЧИТА необходимостта да се гарантира ефективна защита на потребителите, които са изложени на вредни практики и сериозни рискове, особено в онлайн пространството, и ИЗТЪКВА, че следва да се обърне специално внимание на защитата на уязвимите потребители, по-специално малолетните и непълнолетните лица;

Като ПРИЗНАВА, че макар някои потребители, например малолетните и непълнолетните лица, хората с увреждания и възрастните хора, да се считат за уязвими, уязвимостта на потребителите е същевременно динамична и зависи от контекста;

Като ПРИПОМНЯ експоненциалния ръст на електронната търговия, която коренно променя начина на взаимодействие между потребители и предприятия; Като ИЗТЪКВА рязкото увеличаване на опасните или другояче несъответстващи на изискванията потребителски продукти, които се разпространяват на единния пазар, предимно с произход извън ЕС и често предлагани на пазара посредством подвеждащи и агресивни техники, особено чрез онлайн платформи; Като ПРИЗНАВА, че това застрашава потребителите и околната среда, увеличава потреблението на ресурси и излага спазващите правилата европейски предприятия на нелоялна конкуренция;

Като ИЗТЪКВА колко е важно да се използва пълният потенциал на цифровите инструменти, например цифровите продуктови паспорти и ИИ, за прилагане на правилата за безопасност на продуктите и защита на потребителите, рационализиране на процедурите и намаляване на тежестта за предприятията и органите, като същевременно се преодоляват различията в капацитета за прилагане и се взема предвид технологичната неутралност;

Като ИЗТЪКВА, че укрепването на защитата и обучението на потребителите, както и насърчаването на еднакви условия на конкуренция за предприятията следва да спомогнат за постигането на ключови цели на ЕС: по-интегриран единен пазар, който насърчава справедлив преход към екологична и цифрова икономика и стимулира конкурентоспособността и икономическия растеж със социално сближаване;

Като ИЗТЪКВА, че индивидуалното потребление представлява повече от половината от БВП на ЕС, което превръща потребителските разходи в най-големия му компонент; Като ПОДЧЕРТАВА, че решенията на потребителите за покупка оказват значително въздействие върху икономиката и работните места;

Като ИЗТЪКВА, че наличието и финансовата достъпност на устойчиви стоки и услуги са от основно значение не само за благосъстоянието на потребителите и опазването на околната среда, но и за дългосрочната конкурентоспособност, стратегическата автономност и повишената издръжливост на Съюза и следователно трябва да се стимулират, спомагайки за изграждането на издръжливи и устойчиви вериги за създаване на стойност;

КАТО ИЗТЪКВА ОТНОВО необходимостта от хоризонтален подход към политиката за защита на потребителите, който да бъде интегриран и отчетан при изготвянето и прилагането на други политики на ЕС, в контекста на разпоредбите на Договорите по отношение на защитата на потребителите;

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. ПРИВЕТСТВА приемането на 19 ноември 2025 г. на съобщението на Комисията „Програма и план за действие за потребителите на единния пазар до 2030 г.: Нов тласък за защита на потребителите, конкурентоспособността и устойчивия растеж“⁸, в което се представя визия за политиката на ЕС за защита на потребителите от 2025 г. до 2030 г.;
2. ПОДЧЕРТАВА значението на потребителите като икономически субекти, които с потребителските си решения са двигател на конкуренцията, иновациите и устойчивия напредък; ПОДЧЕРТАВА значението на една солидна и справедлива рамка за защита на потребителите, включително тяхното обучение, с цел запазване и повишаване на доверието на потребителите и оказване на подкрепа за информираните им решения, което е от съществено значение за една процъфтяваща икономика. ПРИЗНАВА наред с това вътрешно присъщото на тази политика социално, защитно и стабилизиращо измерение;
3. ПОДКРЕПЯ четирите ключови приоритетни области на Програмата за потребителите до 2030 г. — допълване на единния пазар: план за действие за потребители, справедливост в областта на цифровите технологии и защита на потребителите онлайн; устойчиво потребление и по-ефективно прилагане и обезщетение в правилата за безопасност на потребителите и продуктите; ПОДКРЕПЯ двата всеобхватни приоритета на Програмата за потребителите до 2030 г. — защита на потребителите в уязвимо положение, опростяване и намаляване на административната тежест, както и съпътстващите действия, които имат за цел да гарантират и засилват високото равнище на защита на потребителите в ЕС, да насърчават конкурентоспособността, социалната справедливост и устойчивия растеж;

⁸ COM(2025) 848 final.

4. ПРИЗНАВА, че в рамките на единния пазар съществуват необосновани пречки, например трудности при закупуването на услуги за трансгранична мобилност, неоправдани териториални ограничения на доставките и пречки пред достъпа до финансови услуги в друга държава членка, които не позволяват на потребителите да се възползват в пълна степен от предимствата, предлагани от единният пазар, и ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да преодолее тези пречки; ПРИЗОВАВА Комисията да вземе предвид в своята оценка на Регламента относно блокирането на географски принцип, че потребителите, живеещи в най-отдалечените региони на Съюза, продължават да се сблъскват със специфични пречки при закупуването на стоки;
5. ПРИПОМНЯ, че изискванията за защита на потребителите се вземат под внимание при определянето и прилагането на други политики и действия на Съюза; ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо да се гарантират съгласуваност, полезни взаимодействия и взаимно допълване между законодателството на ЕС за защита на потребителите, по-специално Директивата за нелоялни търговски практики⁹ и нормативната уредба на ЕС в областта на цифровите технологии, в това число Законодателния акт за цифровите услуги¹⁰, Законодателния акт за изкуствения интелект¹¹, Директивата за аудио-визуалните медийни услуги¹² и Законодателния акт за цифровите пазари¹³, за да се осигури високо равнище на защита на потребителите и еднакви условия на конкуренция във всички области на цифровата среда;

⁹ Директива 2005/29/ЕО.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2022/2065.

¹¹ Регламент (ЕС) 2024/1689.

¹² Директива 2010/13/ЕС.

¹³ Регламент (ЕС) 2022/1925.

6. ПРИЗНАВА необходимостта от преодоляване на евентуалните регулаторни празноти, включително по отношение на прилагането и потенциалната правна несигурност, въз основа на констатациите от проверката за пригодност на законодателството на ЕС за защита на потребителите относно справедливостта в областта на цифровите технологии¹⁴, за да се засили още повече защитата на потребителите в цифровата среда срещу практики като подвеждащ или манипулативен дизайн на интерфейса (модели на заблуждаващ дизайн), характеристики на дизайна, водещи до пристрастяване, проблемни практики, лансирани от инфлуенсъри, нелоялни практики за персонализиране, които използват уязвимостта на потребителите, непрозрачни динамични практики на ценообразуване и други проблемни характеристики на цифровите продукти; ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да предложи законодателен акт за справедливост в областта на цифровите технологии (DFA) с оглед на постигането на тези цели във взаимодействие със съществуващата правна рамка на ЕС;
7. ПРИЗНАВА, че макар характеристики като възраст или увреждане да поставят някои потребители в уязвимо положение, уязвимостта на потребителите е динамично понятие, което може да възникне и в резултат на неблагоприятни лични обстоятелства, които, ако бъдат подложени на нелоялна търговска експлоатация, засилват информационната асиметрия и структурните дисбаланси в отношенията между предприятия и потребители и могат съществено да повлияят на потребителското поведение; ПОДЧЕРТАВА, че високите разходи за живот, които пораждат безпокойство у много потребители, както и липсата на цифрови умения или ограничената цифрова грамотност, също биха могли да доведат до уязвимост на потребителя; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от предотвратяване и справяне с непрозрачните ценови практики, засягащи основни стоки и услуги;

¹⁴ Работен документ на службите на Комисията SWD(2024) 230 final.

8. **НАБЛЯГА** на необходимостта да се гарантира високо равнище на защита на всички потребители, като се обърне специално внимание на най-уязвимите, особено малолетните и непълнолетните лица, които се нуждаят от засилени предпазни мерки в цифровата среда; **ПРИЗОВАВА** Комисията при изготвянето на DFA да обърне специално внимание на защитата онлайн на малолетните и непълнолетните лица;
9. **НАСЪРЧАВА** Комисията да продължи работата за предоставяне на възможност на потребителите да играят по-активна роля в прехода към кръгова икономика чрез лансиране на безопасни, устойчиви, финансово достъпни и надеждни кръгови предложения, в това число употребявани, ремонтирани, обновени и преработени стоки и модели „продукт като услуга“, чрез преодоляване на социалните и поведенческите пречки пред тяхното възприемане, чрез преодоляване на бизнес моделите, които насърчават свръхпотребление и пораждат опасения относно устойчивостта, чрез насърчаване на решения за електронна търговия със зелен дизайн и осигуряване на лесен достъп до съответната продуктова информация чрез цифрови продуктови паспорти и други трайни носители; **ПРИПОМНЯ**, че съгласно Директивата за нелоялни търговски практики подвеждащите твърдения за екологосъобразност се считат за нелоялни търговски практики и вече са забранени; **ПОДЧЕРТАВА** значението на прилагането на Директивата относно предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход¹⁵, с която се въвеждат специфични правила, за да се гарантира, че твърденията за екологосъобразност и маркировките за устойчивост са ясни, справедливи, разбираеми и надеждни, като по този начин се дава възможност на търговците да работят при еднакви условия на конкуренция, а на потребителите – да вземат информирани решения и да допринасят за екологичния преход на ЕС към кръгова и чиста икономика;

¹⁵ Директива (ЕС) 2024/825.

10. Изразява СЪГЛАСИЕ с целта и ИЗТЪКВА колко е важно да се укрепва последователното и ефективно въвеждане, прилагане и изпълнение на правилата на ЕС за безопасност на потребителите и продуктите, ПРИЗОВАВА за тясно сътрудничество между институциите на ЕС и административните и съдебните органи на държавите членки, включително чрез засилване на полезните взаимодействия между инструментите за пазарен надзор, както и насърчаване на активното участие на организациите на потребителите и всички съответни участници на пазара по цялата верига за създаване на стойност, когато е приложимо, и НАСЪРЧАВА държавите членки да използват активно системата Safety Gate, създадена с Регламента относно общата безопасност на продуктите¹⁶, за да докладват за опасни продукти;
11. ПОДЧЕРТАВА потенциала на ИИ по отношение на защитата на потребителите и прилагането на правилата за безопасност на продуктите, включително дейностите по пазарен надзор, както и необходимостта органите да могат да внедряват ИИ в пълния му потенциал и да изграждат по-силен капацитет за прилагане; НАСЪРЧАВА Комисията да укрепи цифровия капацитет за разработването и функционирането на модерни инструменти за разследване за правоприлагащите органи и органите за пазарен надзор, както и инструменти за защита на малолетните и непълнолетните лица в цифровата среда;

¹⁶ Регламент (ЕС) 2023/988.

12. ПРИЗНАВА, че е необходимо да се засили прилагането на законодателството за защита на потребителите и да се гарантират еднакви условия на конкуренция за предприятията, включително чрез по-добра координация между националните органи, както и между националните органи и Комисията, като същевременно ОТЧИТА различните системи за прилагане в държавите членки; ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо да се предприемат действия за засилване на правоприлагането, особено по отношение на широко разпространени нарушения, и ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да предложи преразглеждане на Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите¹⁷ и да направи оценка на различните възможности за подобряване на ефективността на правоприлагането, включително на възможността за централизирани правомощия за разследване и правоприлагане на равнището на ЕС в конкретни случаи;
13. ПРИЗОВАВА Комисията да разшири сътрудничеството с трети държави чрез двустранни или многостранни контакти, като засили съвместната работа по широк кръг въпроси, свързани със защитата на потребителите, включително като се гарантира, че на единния пазар се пускат само безопасни продукти и че потребителите имат достъп до безопасни продукти, продавани онлайн и офлайн, със специален акцент върху увеличаващия се обем на пратките с ниска стойност с произход от трети държави и продавани онлайн, които пораждат специфични предизвикателства пред надзора на пазара, митническия контрол и лоялната конкуренция;

¹⁷ Регламент (ЕС) 2017/2394.

14. ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира, че при разработването на нови инициативи се запазва хоризонталният характер на законодателството за защита на потребителите, осигурява се съгласуваност и взаимно допълване със съществуващите законодателни актове чрез избягване на припокриване, преценява се внимателно необходимостта от законодателни предложения, а самите предложения се обосновават с подходящи оценки на въздействието в съответствие с принципите за по-добро регулиране, включително оценка на изпълнимостта;
15. ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира, че наред с поддържането на високо равнище на защита на потребителите новите инициативи са приведени в съответствие с основната цел на Съюза за опростяване и не водят до ненужна административна тежест, особено за МСП, като същевременно се гарантира, че разработените за тази цел цифрови решения не водят до изключване на потребителите и че продължават да съществуват подходящи нецифрови алтернативи, когато е необходимо;
16. ПОДЧЕРТАВА значението на лесния, финансово приемлив и ефективен достъп до правна защита за потребителите в случай на спор чрез актуализиран механизъм за извънсъдебно разрешаване на спорове за потребителите, който да е подходящ и за цифровите пазари, както е предвидено в преразгледаната Директива за алтернативно разрешаване на спорове¹⁸, и чрез механизми за колективни иски за правна защита, както е предвидено в Директивата относно представителните иски¹⁹;

¹⁸ Директива (ЕС) 2025/2647.

¹⁹ Директива (ЕС) 2020/1828.

17. ПОДЧЕРТАВА активната роля на организациите на потребителите и мрежата на европейските потребителски центрове като важни участници в правоприлагането, когато е приложимо, и повишаването на осведомеността, в защитата на интересите на потребителите и предоставянето на информация, обучение и подкрепа на потребителите; ИЗТЪКВА колко е важно обучението на потребителите, включително финансовата грамотност и повишаването на осведомеността при избора на покупки, като ключов инструмент за овластяването им, за засилване на приобщаването и устойчивостта, както и за подпомагане на информираното вземане на решения, особено на цифровите и финансовите пазари; ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да продължи да подкрепя движението за защита на потребителите като неразделна част от демократичните общества и ПОДЧЕРТАВА колко е важно подходящото участие на гражданското общество и независимите субекти в насърчаването на интересите на потребителите;
18. ПОДКРЕПЯ възприетия в Програмата за потребителите до 2030 г. междусекторен, цялостен подход, който е особено важен за укрепването на единния пазар и справянето с предизвикателствата, свързани с електронната търговия, и ПОДЧЕРТАВА, че при изготвянето на всички съответни политики е важно да се вземат предвид интересите и овластяването на потребителите;

19. ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да осигури рамка за активно управление за изпълнението на Програмата за потребителите до 2030 г. чрез сътрудничество с държавите членки, както и с гражданското общество и всички други заинтересовани страни; ПОДЧЕРТАВА ползата от такава рамка за управление по отношение на гъвкавото адаптиране и отговор на възникващите проблеми;
20. ПРИЗНАВА значението на всеобхватните национални политики за защита на потребителите, които са хармонизирани с приоритетите и подкрепят изпълнението на Програмата за потребителите до 2030 г., превръщайки се в част от общ, укрепен подход към защитата на потребителите в целия Съюз и същевременно предотвратявайки регулаторната разпокъсаност; ПОДЧЕРТАВА, че доброто функциониране на единния пазар все повече зависи от сближаването на практиките за прилагане, от споделянето на инструменти, данни и експертен опит, както и от колективната способност за справяне с трансгранични и системни предизвикателства; ПРИКАНВА Комисията да поеме активна роля в подкрепа на този подход, като стимулира структурираното и дългосрочно сътрудничество, насърчава обединяването на капацитет и ресурси и гарантира, че защитата на потребителите заема подходящо приоритетно място навсякъде в Съюза, като същевременно се зачитат националните компетентности.
-